

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1759/2021
18.02.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез, Зорана Хацића, Драгане Миросављевић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милисав Ђорђевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, ВП 6006/4 Ниш, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 924/2019 од 15.01.2020. године, у седници већа одржаној дана 18.02.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 924/2019 од 15.01.2020. године као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 924/2019 од 15.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 924/2019 од 15.01.2020. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 1691/18 од 23.01.2019. године, којом је обавезана тужена да тужиоцу, на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због умањења животне активности исплати износ од 1.000.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 212.673,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/2011...18/2020, у даљем тексту: ЗПП).

По оцени Врховног касационог суда, нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене као о изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. ЗПП.

Правноснажном пресудом, применом члана 164. Закона о раду и чл. 154, 173, 174. и 200. Закона о облигационим односима, усвојен је тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете, коју је тужилац претпео у виду душевних болова због умањења животне активности од 50%, услед професионалне болести у виду трајне промене личности после катастрофичног искуства, која је узрокована стресним догађајима на ратишту у периоду од 1991. године до 1999. године, када је тужилац као професионални војник био у радном односу код тужене и учествовао у ратним активностима на подручју Хрватске, Босне и Херцеговине и Косова и Метохије. Одлука је донета након оцене да није основан приговор застарелости потраживања, применом члана 376. Закона о облигационим односима, као и да нема места примени правила о подељеној одговорности у смислу члана 205. у вези чл. 192. став 1. ЗОО.

Врховни касациони суд је оценио да је другостепени суд према чињеницама утврђеним у овој правној ствари донео одлуку у складу са правним ставовима који су изражени кроз одлуке Врховног касационог суда да за почетак рока застарелости потраживања није битно када се оштећени обратио лекару одговарајуће струке, већ када је болест, по редовном медицинском току, прешла у хроничну фазу и тако попримила облик коначног стања које је трајно и захтева лечење до краја живота. У конкретном случају из налаза и мишљења вештака психијатра утврђено је да је тужилац акутне симптоме нарушавања здравља осетио 2001. године, када се лечио амбулатно уз боловање од месец дана, док даље лечење и терапија нису предложени. Због погоршања здравственог стања поново је почео са лечењем у ВМА 2014. године, када је утврђено да код тужиоца постоји професионална болест „трајна промена личности после катастрофичног искуства“ (која се може развити и након 10 година од изложености јаком стресу или стресу катастрофичне природе, чак и без претходно манифестованог посттрауматског стресног синдрома), због које је тужилац оглашен трајно неспособним за професионалну војну службу уз потпуни губитак радне способности и утврђено му право на инвалидску пензију почев од 01.08.2016. године. Код таквог стања ствари следи да је тужилац тужбу, поднету 08.11.2016. године, поднео у оквиру законом прописаног рока за њено подношење, односно да потраживање тужиоца није застарело. Нема ни подељене одговорности за штету, јер је тужилац прве симптоме болести осетио 2001. године када се јавио лекару, а тужена је била у обавези да приликом редовних систематских прегледа, који обухватају и психијатријске прегледе, прати тужиочево психичко стање и евентуално превентивно делује на напредовање болести тужиоца, односно прелазак у трајну промену личности као њен коначан облик.

У ревизији се оспорава правилно и потпуно утврђено чињенично стање засновано на налазу и мишљењу судског вештака и оспорава оцена изведених доказа, што нису разлози за посебну ревизију чија је дозвољеност условљена испуњењем услова прописаних у члану 404. ЗПП. Притом, тужена није уз ревизију доставила правоснажне пресуде из којих би произлазио закључак о различитом одлучивању у истој или битно сличној чињеничној и правној ситуацији, при чему правилна примена права у споровима са тужбеним захтевом, као у конкретном случају, зависи од утврђеног чињеничног стања. Стога, по оцени Врховног касационог суда нема услова за одлучивање у ревизији као о изузетно дозвољеној, а ради разматрања правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања

судске праксе или новог тумачења права, па је на основу члана 404. ЗПП, одлучено као у првом ставу изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 403. став 3. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 08.11.2016.. године. На дан подношења тужбе 1 евро је, према средњем курсу НБС, износио 123,1412 динара. Вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде износи 1.000.000,00 динара што представља динарску противвредност 8.120,76 евра. Првостепена пресуда донета је 23.01.2019. године. Другостепена пресуда донета је 15.01.2020. године.

Како у конкретном случају вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност 40.000 евра, по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, ревизија тужене није дозвољена у смислу члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић